

νος, ὅτι τὸν ἀδικεῖ ὁ Θεόδωρος, ἐκρέμασε τῆς συνθήκας τῆς εἰρήνης εἰς μίαν σημαίαν, ἵνα βλέπωσιν αὐτὰς οἱ ζρατιῶται αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐξήλθεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Θεοδώρου, ὅπου συνέβη μάχη σφοδρὰ, καὶ ὁ Θεόδωρος νικηθεὶς, ἐλήφθη αἰχμάλωτος, μὲ ὄλους τοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐπισήμους ζρατηγοὺς, τῷ 1230. ἐσώθη δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην· ὁ δὲ Ἀσάν ἐκυρίευσεν τοὺς εἰς τὴν Θράκην τόπους αὐτοῦ, εἰσέβαλε καὶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Ἡπειρον ἀρπάξων καὶ Ληλατῶν. Ἐμεινε τοίνυν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἐμμανουήλ διάδοχος, Δεσπότης γρωριζόμενος, καὶ εἶχε τὴν καθέδραν αὐτοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅστις εἶχε γυναῖκα μίαν νόθον θυγατέρα τοῦ Ἀσάν. Συνεμάχησε καὶ μὲ ἄλλους ἡγεμόνας, καὶ τέλος ἐξήτησε τὴν προσασίαν τοῦ Πάπα, ἵνα ζρεωθῇ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐφάνη ἀρεζὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡγεμόνας, καὶ εἰς τὸν τότε Πατριάρχην Γερμανὸν ὀνομαζόμενον.

Ὁ μὲν Ἀσάν μετεχειρίσθη φιλανθρώπως τὸν Θεόδωρον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνήσυχος ὢν, συνεκρότησε συναμοσίαν κατ' αὐτοῦ. Ὅθεν ἐτύφλωσεν αὐτὸν, ἔπειτα τὸν μετεχειρίζετο πάλιν φιλανθρώπως. Εἶχε δὲ ὁ Θεόδωρος ἐκ τῆς νομίμου γυναικὸς αὐτοῦ δύο υἱοὺς, τὸν Ἰωάννην καὶ Δημήτριον, καὶ δύο θυγατέρας, τὴν Ἄνναν καὶ Εἰρήνην· ὁ δὲ Ἀσάν βλέπων τὰ προτερήματα τῆς Εἰρήνης, ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα τῷ 1237, καὶ οὕτως ἠλευθέρωσε τὸν Θεόδωρον, καὶ ἐβοήθησεν αὐτὸν, νὰ λάβῃ πάλιν τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ὁ δὲ Θεόδωρος ἦτον τυφλὸς, ἐνεδύθη καὶ ὡς ἐπαίτης, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ζητῶν ἐλεημοσύνην, καὶ ἔπειτα ἐφανερώθη εἰς τοὺς φίλους καὶ ὀπαδοὺς αὐτοῦ. Καὶ οὕτω συνεκρότησεν ἐπανάστασιν, καὶ ἐδίωξε τὸν Ἐμμανουήλ. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἦτον τυφλὸς, κατέστησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην εἰς τὸν θρόνον, καὶ αὐτὸς ἦτον μόνον σύμβουλος. Ἀλλ' ἐξηπάτησεν αὐτοὺς ὁ Βατάκης ὕσερον, καὶ παραίτησαν τὸν Αὐτοκρατορικὸν τίτλον, ὥστε ὀνομάζετο μόνον Δεσπότης ὁ Ἰωάννης.

(Ἡπειρωτικά, Ἰπὸ Ἀθανασίου τοῦ Σταγειρίτου καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἐν τῇ ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας καισαροβασιλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἀνατολικῶν Γλωσσῶν. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας 1819.)

— Отъ тамо же сѧ завърна и отидѣ противу Асѣна царѣ Българскаго, кому дъщеря имаше братъ му Еманойлъ и поради того имахъ приятельство и писмены договори за миръ. Того ради Асѣнь управдажщъ сѧ чи Тодоръ го унеправдава, провеси писменныя договори на единъ знаманъ (байракъ), да гы глѣдѣтъ войни му и такъ изиде срѣщу Тодора, дѣ то сѧ случи страшно срѣжение, и Тодоръ сѧ побѣди и улови робъ съсъ сичкы си сынове и дъщеры и знаманиты си войводи въ 1230 лѣто. А братъ му Еманойлъ сѧ спаси и побѣгна въ Солунъ. Асѣнь же облада мѣста му въ Руманиж, внидѣ въ